

Uvodnik

UDK: 342.9:3.077.3(497.4)

Slovenski ZUP – *quo vadis?*

Polonca Kovač

Erik Kerševan

Boštjan Koritnik

POVZETEK

Tisti, ki se ukvarjamo z upravnim procesnim pravom poglobljeno, akademsko ali vsakodnevno praktično pri vodenju upravnih postopkov, smo z zanimanjem prisluhnili idejam ob nastopu aktualne vlade leta 2022 o prožnejšem in sodobnim tujim zakonom primerljivem slovenskem Zakonu o splošnem upravnem postopku (ZUP). V ta namen je bilo v preteklih dveh letih storjenih več korakov, dokončna podoba (morebitnih) sprememb pa še ni jasna. Za pravno ureditev po ZUP v Sloveniji v prihodnje pričakujemo, da bo zakon bolj pripomoček kot ovira učinkovitemu, tj. zakonitemu in vendar razmeroma hitremu upravnemu odločanju, tako da bo odslikaval značilnosti sprememb v družbi in mednarodnih rešitev. Seveda le zakon ne more uveljaviti sodobnejše miselnosti, zato bodo ob novem zakonu potrebne aktivnosti usposabljanja in ozaveščanja. Spremembe pa naj bodo premišljene in sloneče na dobrih izkušnjah izvajanja upravnih postopkov in sodnega nadzora pri nas in širše, kot prikazuje tudi strokovna literatura. Če pride do posega v ZUP, to pač vpliva na milijone zadev, zato je skrajni čas za prebojne spremembe, toda te naj se normirajo in uvajajo s tresočo roko in trezno glavo.

Ključne besede: ZUP, upravni postopek, upravno procesno pravo, nov zakon, komentar ZUP.

Editorial

UDC: 342.9:3.077.3(497.4)

Slovenian General Administrative Procedure Act – *Quo Vadis?*

Polonca Kovač,
Erik Kerševan,
Boštjan Koritnik

SYNOPSIS

Those of us who engage deeply with administrative procedural law, whether academically or through managing daily administrative procedures, have taken a keen interest in the ideas proposed by the current government in 2022 regarding a more flexible and modern Slovenian General Administrative Procedure Act (ZUP). Over the past two years, several steps towards this have been undertaken, yet the final outlook of the potential changes remains unclear. Looking to the future legal regulation under the ZUP in Slovenia, we anticipate a law that serves more as a facilitator than a barrier to effective and expedient administrative decision-making. It should reflect the societal changes and international solutions. However, the law alone cannot foster a modern mindset; hence, training and awareness-raising activities will be required alongside the new law. Any changes should be thoughtful, drawing on positive experience of implementing administrative procedures and judicial oversight, both domestically and internationally, as suggested by professional literature. Given that alterations to the ZUP could impact millions of cases, the need for significant, yet carefully standardised and prudently implemented changes is pressing.

Key words: ZUP, administrative procedure, administrative procedural law, new law, commentary on ZUP.

Uvodnik
UDK: 341.018

Pasti spregleda mednarodnega prava

Vasilka Sancin

POVZETEK

Spoštovanje mednarodnega prava je ključno za uresničevanje mednarodne vladavine prava ter legitimno in učinkovito sodelovanje med njegovimi subjekti, zlasti državami in mednarodnimi organizacijami. Pomembno sredstvo mirnega reševanja sporov so tudi postopki pred mednarodnimi sodišči in tribunali, ki sprejemajo dokončne in pravno zavezujoče odločitve. Njihovo spoštovanje je ključen element predvidljivosti v mednarodnopravnem sistemu in nobena od mednarodnih pravosodnih institucij *de facto* ne bi obstala, če države in mednarodne organizacije njihovim odločitvam ne bi priznavale zavezujoče moči in jih tudi večinoma spoštovale. Ob odločitvi drugega senata Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi *Chelleri in drugi proti Hrvaški*, ki je vlogo slovenskih ribičev proti Hrvaški označil za nedopustno, pri tem pa spregledal pravno ureditev, ki izhaja iz dokončne in pravno zavezujoče odločitve arbitražnega tribunala, se tako postavlja marsikatero pomembno vprašanje, na kar opozarja tudi avtorica tega prispevka.

Ključne besede: mednarodno pravo, mednarodna sodišča in tribunali, Evropsko sodišče za človekove pravice, Evropska konvencija o človekovih pravicah, spoštovanje sodb in rzsodb.

Editorial
UDC: 341.018

The Pitfalls of Overlooking International Law

Vasilka Sancin

SYNOPSIS

Respect for international law is essential for realising the international rule of law and for fostering legitimate and effective cooperation among its subjects, particularly States and international organisations. Proceedings before international courts and tribunals, which render final and legally binding decisions, are an important means of peaceful settlement of disputes. Adherence to these decisions is a key element of predictability in the international legal system, and none of the international judicial institutions would *de facto* persist to exist, if their decisions were not recognised as binding by States and international organisations, and also largely respected. The decision of the Second Section of the European Court of Human Rights in the case of *Chelleri and Others v. Croatia*, which declared the application of Slovenian fishermen against Croatia inadmissible, while overlooking the legal regime emanating from the final and legally binding decision of the arbitral tribunal, thus raising many pertinent questions that merit attention.

Key words: international law, international courts and tribunals, European Court of Human Rights, European Convention on Human Rights, respect for judgments and awards.

Znanstveni članek
UDK: 342.565.4:3.077.2

Vezanost uprave na sodbo o odpravi izpodbijanega upravnega akta

Bruna Žuber

POVZETEK

Odprava izpodbijanega upravnega akta v upravnem sporu za tožnika ne pomeni končanja postopka odločanja o njegovi pravici, obveznosti ali pravni koristi, temveč predpostavlja vrnitev zadeve v ponovno odločanje pristojnemu upravnemu organu. Če uprava v ponovljenem postopku v ničemer ne bi bila vezana na odločitev upravnega sodišča, bi to lahko pomenilo izvotlitev tožnikove pravice do sodnega varstva in izkaz neučinkovitosti sodnega nadzora nad delom uprave. Učinkovitost sodnega varstva v primeru odprave izpodbijanega upravnega akta in vrnitve v ponovno odločanje v slovenski pravni ureditvi zagotavljajo koncept vezanosti na odločitev upravnega sodišča, institut določitve načina izvršitve odločitve upravnega sodišča in možnost stopnjevanja sankcij v primeru nespoštovanja sodbe upravnega sodišča, ki se kaže v zakonskem pooblastilu, da lahko sodišče v takem primeru ob izpolnjenosti zakonskih pogojev meritorno odloči o predmetu zadeve v sporu polne jurisdikcije. Vsi omejeni instituti so v prispevku obravnavani tako z vidika normativne ureditve kot tudi sodne prakse. Cilj prispevka je prikazati vlogo upravnega sodišča pri izbiri načina ravnanja pri odpravi izpodbijanega upravnega akta in analizirati procesne možnosti tožnika za zagotovitev učinkovitega sodnega varstva.

Ključne besede: odprava upravnega akta, vezanost na odločitev, določitev načina izvršitve odločbe upravnega sodišča, stopnjevanje sankcij, učinkovit upravni spor.

Scientific Article
UDC: 342.565.4:3.077.2

“Binding Nature” of Administrative Court’s Decision

Bruna Žuber

SYNOPSIS

The annulment of a contested administrative act in an administrative dispute does not terminate for the plaintiff the procedure for the determination of their right, obligation, or legal interest. Instead, it necessitates that the matter be referred back to the competent administrative authority for a new decision. If, in the reopened proceedings, the administration is not bound by the decision of the administrative court, this could lead to a deprivation of the plaintiff’s right to judicial protection and demonstrate the ineffectiveness of administrative dispute. In the Slovenian legal order, the effectiveness of judicial protection following the annulment of a contested administrative act and its referral back for a new decision is guaranteed by the concept of being bound by the decision of the administrative court, the institute of determining the method of implementation of administrative court’s decision, and the possibility of escalating sanctions in the event of non-compliance with the decision of the administrative court, which is reflected in the statutory power that in such a case, if the statutory conditions are met, the court may decide on the merits of the case in a dispute of full jurisdiction. The article explores the legal possibilities available to the administrative court upon the annulment of a contested administrative act and to analyse the procedural options available to the plaintiff to ensure effective judicial protection.

Key words: annulment of an administrative act, bindingness of the decision, determining the method of implementation of administrative court’s decision, escalation of sanctions, effective administrative dispute.

Znanstveni članek
UDK: 352.075:349.2

Pravno varstvo javnih uslužbencev: izbrani procesni vidiki

Matevž Bedič

POVZETEK

Prispevek obravnava izbrane procesne vidike pravnega varstva, urejenega v Zakonu o javnih uslužbencih (ZJU). Varstvo pravic javnih uslužbencev se zaradi posebnosti, ki pritičejo naravi dela v javnem sektorju, pomembno razlikuje od splošne delovnopravne ureditve. ZJU pravnega varstva ni določil enotno, ampak se postopkovna določila razlikujejo glede na to, ali gre za delovno ali za upravno zadevo. Kriterij, ki ga zakon uporablja za razmejitev med delovnimi in upravnimi zadevami, je (zgolj navidezno) formalen – akti, s katerimi je odločeno o pravicah in obveznostih javnega uslužbenca iz delovnega razmerja, so poimenovani sklepi, o upravnih zadevah pa se odloča z upravnimi odločbami. Natančnejša analiza pokaže, da ZJU pri poimenovanju aktov ni dosleden, zato je pri presoji delovne in upravne zadeve treba uporabiti tudi materialni kriterij. Posledica nenatančnega zakonskega razlikovanja med naravo zadev je (med drugim) nejasna raba postopkovnih pravil, ki se med seboj pomembno razlikujejo, na primer v pristojnosti delovnega in upravnega sodišča, (ne)uporabi pravil Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP) na prvi stopnji odločanja, (ne)odložnemu učinku vložene pritožbe.

Ključne besede: javni uslužbenci, pravno varstvo, delovna zadeva, upravna zadeva, delovno sodišče, upravni spor, splošni upravni postopek, pravica do sodnega varstva.

Scientific Article
UDC: 352.075:349.2

Legal Protection of Public Employees: Selected Procedural Aspects

Matevž Bedič

SYNOPSIS

The paper discusses selected procedural aspects of legal protection for public employees as governed by the Public Employees Act (ZJU). The protection of rights of public employees differs significantly from general labour law, reflecting the unique characteristics of public sector work. The ZJU does not provide for a uniform legal protection framework; instead, procedural provisions differ depending on whether the issue is a labour or an administrative matter. The criteria used by the ZJU to distinguish between labour and administrative matters are ostensibly formal. However, a more thorough analysis indicates inconsistencies in the designation of acts within the ZJU, necessitating the application of substantive criteria. The imprecise legal distinction between labour and administrative matters results in (among other things) unclear application of procedural rules, which differ significantly, e.g. in the competence of the Labour Court and the Administrative Court, (non-)application of the General Administrative Procedure Act (ZUP) at the first instance, (non-)suspensive effect of the lodged appeal.

Key words: public employees, legal protection, labour matter, administrative matter, labour court, administrative dispute, general administrative procedure, right to judicial protection.

Znanstveni članek
UDK: 340.13(4-6EU+497.4)

Odprta vprašanja učinkovanja direktiv v pravnih redih držav članic

Matej Avbelj

POVZETEK

Neposredni učinek direktiv v pravu EU obstaja že celih pet desetletij, kljub temu pa se v teoriji in praksi Sodišča EU in nacionalnih sodišč še naprej poraja več odprtih vprašanj. Ta zadevajo vir, obseg in pravne posledice neposrednega učinka direktiv v prepletu s temeljnima načeloma primarnosti in lojalnosti do prava EU. Avtor meni, da so razlogi za tako stanje večplastni in da svojo vsebino črpajo že iz različnih teoretičnih pogledov na pravno zasnovo EU kot celote. Razprava je posledično sestavljena iz treh delov. Avtor najprej predstavi teoretična razhajanja o pomenu in pravnih posledicah neposrednega učinka direktiv. Nato analizira razvoj tega temeljnega načela prava EU v sodni praksi Sodišča EU. Nazadnje pa opozori še na nekatere očitno pravno zmotne sodbe slovenskih sodišč, ki so napačno razumela sodno prakso Sodišča EU na tem področju. *Ključne besede:* neposredni učinek direktiv, horizontalni neposredni učinek direktiv, načelo primarnosti, načelo lojalnosti, doktrina izključitve.

Scientific Article
UDC: 340.13(4-6EU+497.4)

Open Issues Regarding the Effect of Directives in the Member States' Legal Orders

Matej Avbelj

The direct effect of directives, which has existed in EU law for five decades, continues to raise numerous unanswered questions in theory and practice, both before the CJEU and national courts. These questions relate to the source, scope, and legal implications of the direct effect of directives, intertwined with the fundamental principles of primacy and loyalty to EU law. The author contends that the reasons for this situation are multifaceted and that they stem from various theoretical perspectives on the legal design of the EU as a whole. Accordingly, this discussion is structured in three parts. Firstly, the paper presents the theoretical divergences on the meaning and legal consequences of the direct effect of directives. It then analyses the development of this fundamental principle of EU law in the case-law of the CJEU. Finally, it draws attention to some manifestly legally erroneous judgments of the Slovenian courts which have misunderstood the case-law of the CJEU in this area.

Key words: direct effect of directives, horizontal direct effect of directives, principle of primacy, principle of loyalty, doctrine of exclusion.

Znanstveni članek
UDK: 004.62:339.13
347.7:004.6

Nekatera vprašanja zlorabe prevladujočega položaja na trgih, ki jih poganjajo velepodatki

Rok Dacar

POVZETEK

Zaradi digitalizacije in splošno hitrega tehnološkega razvoja imajo velepodatki vse pomembnejšo vlogo tudi na področju evropskega konkurenčnega prava in politike. Njihove specifikke odpirajo številna vprašanja o načinu uporabe uveljavljenih pravil, povezanih z zlorabo prevladujočega položaja. Pri določanju relevantnega trga velepodatkov je ustaljeni test SSNIP le zelo omejeno uporaben, čeprav novejša praksa Evropske komisije navaja, da trg obstaja tudi v primeru, ko podjetje, ki velepodatke obvladuje, slednjih ne prodaja. Pri ugotavljanju prevladujočega položaja na trgu velepodatkov bo tržni delež zaradi inovacijskih pritiskov konkurentov imel manjšo vlogo, kot jo ima na »tradicionalnih« trgih. Zlorabe prevladujočega položaja, ki izhajajo iz obvladovanja velepodatkov, se lahko kažejo na različne načine. Evropska komisija doslej ni prepovedala še nobene združitve podjetij, ki obvladujejo velepodatke, njena argumentacija v zadevnih sklepih pa po mnenju kritikov kaže na napačno razumevanje narave velepodatkov. Velepodatki lahko nujno zmogljivost pomenijo v zelo specifičnih primerih. Ugotavljanje obstoja predatorstva in nepoštenih cen je zaradi posebnosti velepodatkov, ki izključujejo uporabo standardnih in v praksi ustaljenih testov, težavno. Nazadnje, nemški Urad za varstvo konkurence je z odločitvijo v zadevi *Facebook* začrtal pot za presojanje obstoja nepoštenih pogojev poslovanja v povezavi z obvladovanjem velepodatkov.

Ključne besede: velepodatki, prevladujoč položaj, relevantni trg, združitve, nujna zmogljivost, predatorstvo, nepoštene cene in pogoji.

Scientific Article
UDC: 004.62:339.13
347.7:004.6

Some Questions About the Abuse of Dominant Position on Big Data Driven Markets

Rok Dacar

SYNOPSIS

In light of digitalisation and fast technological advancements, big data plays an increasingly significant role in European competition law and policy. Its unique characteristics raise a plethora of questions regarding the application of established rules to the abuse of market dominance. When defining the relevant market for big data, the SSNIP test proves to be of limited use, despite recent decisions by the European Commission suggesting that it is possible to define a market for big data even if the controlling company does not sell it. In determining whether a dominant position related to the control of big data exists, the market share of the company is less significant than in “traditional” markets, due to the pressure of innovation from competitors. Abuses of market dominance in relation to big data can take various forms. To date, the European Commission has not prohibited any mergers of companies controlling big data due to competition concerns. The rationale behind the Commission’s decisions reveals a fundamental misunderstanding of the nature of big data. Big data constitutes an essential facility only in specific situations. The existence of predatory practices and unfair pricing related to big data is very difficult to prove, owing to the limited applicability of the tests established in case law to big data. Lastly, the decision by the German Federal Office for the Protection of Competition in the *Facebook* case has set a precedent for further cases regarding unfair contractual terms associated with big data.

Key words: big data, dominant position, relevant market, mergers, essential facility, predation, unfair prices and contractual terms.

Znanstveni članek
UDK: 347.44:334.72:349.4

Pogodba o opremljanju in pogodba o javno-zasebnem partnerstvu v sistemu javnih in upravnih pogodb

Kristijan Briški

POVZETEK

Avtor sistematično obravnava pogodbo o opremljanju in pogodbo o javno-zasebnem partnerstvu ter pravno problematiko v zvezi s sklepanjem teh pogodb in njihovo (ne)skladnostjo s pravili javnega naročanja. Pogodbe o opremljanju omogočajo investitorjem, da zgradijo komunalno infrastrukturo, ki jo nato predajo občini, s tem pa si zagotovijo popoln nadzor nad postopkom izgradnje komunalne infrastrukture za svoj objekt, kar vključuje tudi lastno izbiro izvajalca brez izvedbe postopkov javnega naročanja, h katerim bi bila zavezana občina, če bi gradnjo izvedla sama. Javno-zasebno partnerstvo je po drugi strani opredeljeno kot sodelovanje, v katerem zasebni sektor financira ali sofinancira javne projekte, kot so gradnja in vzdrževanje infrastrukture, pri čemer razlikujemo med koncesijskim partnerstvom in javnonaročniškim partnerstvom, in sicer glede na to, na kateri stranki je težišče operativnega tveganja. S takim sodelovanjem javni sektor prihrani denarna in človeška sredstva, ki bi jih potreboval, če bi želel lastnoročno izpeljati nekatere večje projekte in tako elegantno uporabi *know-how*, ki ga ima zasebni sektor zaradi izkušenj pri izvedbi lastnih projektov. Avtor članka je pripravil tudi analizo stališč sodne prakse s pregledom nekaterih zanimivejših sodb Upravnega sodišča Republike Slovenije in Sodišča EU. Upravno sodišče RS je v več primerih presovalo o razpisnih pogojih in merilih za izbor najugodnejše ponudbe, pri čemer je poudarjalo potrebo po jasnih in natančno določenih merilih ter transparentnem postopku, Sodišče EU pa je odločilo, da je pogodba o izvedbi prostorske ureditve med dvema javnima subjektoma javno naročilo gradenj ter poudarilo, da neposredna izvedba infrastrukturnih del po nacionalni zakonodaji ne izključuje uporabe postopkov javnih naročil.

Ključne besede: javne pogodbe, upravne pogodbe, pogodba o opremljanju, pogodba o javno-zasebnem partnerstvu, opremljanje stavbnih zemljišč, javno-zasebno partnerstvo, javno naročanje, sodna praksa.

Scientific Article
UDC: 347.44:334.72:349.4

Development Contract and Public-Private Partnership Contract in the Public and Administrative Contracts System

Kristijan Briški

SYNOPSIS

The article systematically examines both the development contract and the public-private partnership (PPP) contract, as well as the legal issues associated with the conclusion of these contracts and their (non-)compliance with public procurement regulations. Development contracts allow investors to build municipal infrastructure, which is subsequently transferred to the municipality. This ensures full control over the municipal infrastructure construction process for their own facilities, including the selection of contractors without the need to comply with the public procurement procedures that the municipality would otherwise be obligated to follow if it undertook the construction itself. On the other hand, a PPP is defined as a collaboration in which the private sector finances or co-finances public projects, such as the construction and maintenance of infrastructure. This is categorised further into a concession partnership and a public procurement partnership, depending on which party bears the operational risk. Such partnerships alleviate the financial and human resource burdens on the public sector that would be required for the execution of major projects independently. They also effectively harness the private sector's know-how gained from managing its projects. The author has also conducted an analysis of case law opinions by reviewing some of the most notable judgments of the Administrative Court of the Republic of Slovenia and of the Court of Justice of the European Union (CJEU). The former has, in several cases, adjudicated on tender conditions and the criteria for the selection of the most advantageous tender, stressing the need for clear and precise criteria and a transparent procedure, while the CJEU has ruled that a contract for the execution of a spatial planning project between two public entities constitutes a public works contract, and has stressed that the direct execution of infrastructure works does not preclude the use of public procurement procedures under national law.

Key words: public contracts, administrative contracts, development contract, public-private partnership contract, development of building land, public-private partnership, public procurement, case law.

Strokovni članek
UDK: 352(497.4)

Zveze občin – zakaj še vedno mrtva črka na papirju?

Iztok Rakar, Jože Benčina, Daša Tičar

POVZETEK

Medobčinsko sodelovanje je eden od instrumentov za krepitev sposobnosti občin, da zagotovijo ustrezen obseg in kakovost svojih storitev. Zveza občin je prostovoljna, formalna, institucionalizirana, javnopravna oblika medobčinskega sodelovanja, namenjena dolgoročnemu sodelovanju občin na zahtevnejših delovnih področjih. Čeprav že od leta 1993 obstaja pravna podlaga, je bila do danes v Sloveniji ustanovljena zgolj ena zveza občin, pa še ta ni začela delovati in se je nato preoblikovala v drugo statusno obliko. Na podlagi analize literature, obrazložitve zakonodajnih sprememb in izvedene anketne raziskave ugotavljamo, da občine o tej obliki medobčinskega sodelovanja nimajo izdelanega mnenja. Na podlagi anketnih rezultatov sklepamo, da na neustanovitve zveze občin vpliva kombinacija več dejavnikov in ne zgolj en sam, ki bi ga zakonodajalec potencialno lažje obravnaval. Nekoliko izstopa le dejavnik vrste in strukture organov upravljanja, kar lahko kaže na to, da je problem še vedno v prenosu pristojnosti na zvezo in s tem povezano možnostjo vplivanja občin na odločanje. Menimo, da na področju pravnega urejanja ni več maneverskega prostora in da je treba rešitve iskati v spodbujanju interesa občin, da začnejo uporabljati to obliko sodelovanja.

Ključne besede: lokalna samouprava, medobčinsko sodelovanje, zveza občin, Slovenija.

Professional Article

UDC: 352(497.4)

Consortium of Municipalities – Why Are They Still Merely a Dead Letter?

Iztok Rakar, Jože Benčina, Daša Tičar

SYNOPSIS

Inter-municipal cooperation is one of the instruments for enhancing the municipalities' ability to provide services of adequate scope and quality. A consortium of municipalities is a voluntary, formal, institutionalised, public-law form of inter-municipal cooperation, designed for long-term collaboration in more demanding areas. Despite the legal basis existing since 1993, only one such consortium has been established in Slovenia to date. Moreover, this consortium did not commence operations and subsequently transformed into another legal form. Based on a literature review, explanations of legislative changes, and a survey, we find that municipalities do not have a clear opinion on this form of inter-municipal cooperation. The findings suggest that the failure to establish consortia of municipalities is due to a combination of several factors, rather than a single issue that could be more easily addressed by the legislator. A somewhat notable factor appears to be the type and structure of the management bodies, suggesting that challenges persist in transferring competences to the consortium and in enabling municipalities to influence decision-making. We contend that there is no longer any manoeuvring space in legal regulation and that efforts should be directed towards fostering municipalities' interest in using this form of cooperation.

Key words: local self-government, inter-municipal cooperation, consortium of municipalities, Slovenia.

Strokovni članek
UDK: 336.22:343.359.2

Problematika aktualne ureditve instituta davčne samoprijave v Sloveniji

Maša Žehelj

POVZETEK

V prispevku je predstavljen institut davčnega prava – davčna samoprijava. Institut v slovenski davčni pravni ureditvi v osnovi zasleduje le poznejšo celovito prigrasitev davkov, ki jih mora zavezanec plačati skupaj z zakonskimi predpisanimi obrestmi. Pri tem ni pomembno, ali zavezanec davka ni plačal v zakonskem roku zaradi pomote, malomarnosti ali celo naklepa. Pomembno je le, da vloži davčno samoprijavo, preden nastopijo zakonsko določene omejitve, po nastopu katerih davčna samoprijava ni več mogoča, in da se celotna davčna obveznost tudi plača z vložitvijo samoprijave. Predstavljena je aktualna zakonska ureditev in njene pomanjkljivosti ter predlogi, kako bi bilo treba institut urediti oziroma dopolniti, da bi bila ureditev smotrnejša in da bi v celoti zasledovala svoj cilj. V prispevku je prav tako predstavljena primerjalnopravna ureditev instituta iz nekaterih drugih evropskih držav. S primerjavo ureditve v tujini avtorica postavlja vzporednice s slovensko ureditvijo in hkrati ugotavlja, katere dobre rešitve tujih ureditev bi lahko prenesli v naš pravni sistem.

Ključne besede: davčno pravno, davčni postopek, davčna samoprijava, nepredložitev davčne napovedi, nepravilni oziroma nepopolni podatki v vložnem obračunu, davčni postopek, oprostitev odgovornosti za prekršek po davčni ureditvi.

Professional Article
UDC: 336.22:343.359.2

Problems of the Current Regulation of the Tax Institute of Self-declaration in Slovenia

Maša Žehelj

SYNOPSIS

The article discusses the institute of tax self-declaration within the framework of tax law. In Slovenian tax legal system, the institute primarily facilitates the comprehensive notification of tax liabilities, which taxpayers are required to settle along with legally mandated interest. The taxpayer's failure to pay the tax within the statutory period—whether due to error, negligence, or deliberate intent—is irrelevant. The crucial requirement is that the tax self-declaration is submitted before the imposition of statutory restrictions that preclude such declarations and that the entire tax liability is paid concurrently with the self-declaration. The current legal regulations and their deficiencies are analysed, and recommendations are offered for restructuring or enhancing the institute. The proposed changes aim to make the system more effective and fully aligned with its intended objectives. Furthermore, the author examines the corresponding legal frameworks in various European countries. By comparing these international regulations, the paper draws parallels to the Slovenian system and identifies effective practices from abroad that could be adapted to improve it.

Key words: tax law, tax procedure, tax self-declaration, failure to submit a tax return, incorrect or incomplete information in the submitted statement, tax procedure, exemption from responsibility for an offence under the tax regulations.

In Memoriam
UDK: 929:34Kristan I.

Zaslужni profesor dr. Ivan Kristan (1930–2023)

Ciril Ribičič

POVZETEK

Prispevek je nekrolog zaslužnemu profesorju Univerze v Ljubljani dr. Ivanu Kristanu, ki je več generacijam slovenskih pravnikov s svojim znanjem in izkušnjami pomagal rasti v življenjskem ter poklicnem pogledu, ob tem pa je s svojim strokovnim in znanstvenim delom ter s svojo javno dejavnostjo pomembno pripomogel k razvoju slovenske pravne znanosti in slovenske družbe nasploh. Med drugim je bil v letih 1981–1985 dekan Pravne fakultete, med letoma 1985 in 1987 pa 34. rektor Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Naslednja štiri leta (1987–1991) je bil sodnik Ustavnega sodišča SFR Jugoslavije v Beogradu, kjer je v turbulentnih letih 1990 in 1991 pri odločanju in z ločenimi mnenji nasprotoval nekaterim ustavnopravno spornim predlogom in odločitvam. Tako je nasprotoval tudi predlogu, ki naj bi preprečil sprejem slovenskih ustavnih amandmajev, ki so utemeljevali prvine slovenske suverenosti. Takrat je bilo jugoslovansko ustavno sodišče edini zvezni državni organ, ki teh amandmajev ni že v naprej obsodil, pri čemer je imel odločilno vlogo prav dr. Kristan, ki je zahteval spoštovanje ureditve, po kateri ustavno sodišče ni pristojno za predhodno ustavno presojo. Med letoma 1992 in 1997 je bil dr. Kristan prvi predsednik Državnega sveta Republike Slovenije.

Ključne besede: Ivan Kristan, nekrolog, ustavno pravo, ustavno sodišče, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, Državni svet Republike Slovenije, Jugoslavija.

In Memoriam
UDC: 929:34Kristan I.

Professor Emeritus Ivan Kristan, PhD (1930–2023)

Ciril Ribičič

SYNOPSIS

The contribution is an obituary for Professor Emeritus Ivan Kristan, PhD, of the University of Ljubljana. His extensive knowledge and experience profoundly influenced several generations of Slovenian jurists, shaping both their personal and professional development. His dedicated work in professional, scientific, and public spheres markedly advanced Slovenian legal science and the society at large. Among his many roles, he served as the Dean of the Faculty of Law from 1981 to 1985, and as the 34th Rector of the Edvard Kardelj University in Ljubljana between 1985 and 1987. His distinguished career also took him to the Constitutional Court of the SFR Yugoslavia in Belgrade from 1987 to 1991. During these turbulent years, particularly in 1990 and 1991, he challenged several constitutionally controversial proposals and decisions through his dissents. Notably, Professor Kristan objected to a proposal aimed at obstructing the adoption of the Slovenian constitutional amendments, which substantiated the elements of Slovenian sovereignty. At that time, the Yugoslav Constitutional Court, largely due to Professor Kristan's insistence, remained the sole federal state body that did not condemn these amendments in advance. He insisted on adherence to the rules that defined the Constitutional Court's lack of competence for preliminary constitutional review. From 1992 to 1997, he also served as the first president of the State Council of the Republic of Slovenia.

Key words: Ivan Kristan, *in memoriam*, constitutional law, Constitutional Court, Faculty of Law of the University of Ljubljana, State Council of the Republic of Slovenia, Yugoslavia.